

Puzzelen

voor het Liliane Fonds

PUZZEL
MARATHON
deel 3

In Nederland kunnen ouders van een gehandicapt kind een beroep doen op medische en sociale hulp. In een ontwikkelingsland als Ghana staan ouders en kinderen er vaak alleen voor.

Deze week maakt u kennis met Sandra, moeder van de gehandicapte Elizabeth. Met Libelle puzzelt u vier weken lang voor het Liliane Fonds; dit is de derde week..

Het verhaal van Sandra en haar dochttertje Elizabeth

Tijdens een van de laatste dagen van onze reis gaan we naar het platteland in het zuid-oosten van Ghana. We logeren bij Italiaanse broeders, die een school en een revalidatiecentrum op hun terrein hebben gebouwd. Hier krijgen kinderen met handicaps de kans om een opleiding te volgen. De meesten wonen intern. Een aantal van hen is 'Liliane Fonds-kind'. Tijdens de rondleiding zie ik twee vrouwen onder een afdakje in de schaduw zitten. Ze wachten op de fysiotherapeut. De jongste vrouw heeft een meisje op schoot. Ze hangt er suf bij en er is duidelijk iets mis met haar. Nicholina, medewerkster van het Liliane Fonds, kent de vrouwen en stelt ze aan me voor. Dan hoor ik hoe de geboorte van Elizabeth (6), het leven van grootmoeder Shine (44) en haar dochter Sandra (23) dramatisch heeft veranderd. Ze willen het wel vertellen, maar niet hier. We beloven om die middag naar hun dorp te komen, dat een paar kilometer verderop ligt.

Het huisje van Shine en Sandra staat op een idyllisch erf. Zo stel je je Afrika voor: hutjes in de bush, een waterpomp, wat kippen en geiten. Het huisje is goed onderhouden en in een hoek van de kamer, die ze met z'n drieën delen, staan de weinige bezittingen keurig geordend op of

in kartonnen dozen. Dit is niet hun eigen dorp; dat ligt hier ver vandaan. Shine doet het woord, terwijl Sandra verlegen naar de grond kijkt. Een oom heeft Sandra verkracht. Elizabeth is zijn dochter, hoewel de oom dit luikeels heeft ontkend. Maar Sandra weet het zeker, omdat ze nooit eerder met een man had geslapen. Een klassiek drama, dat in Ghana helaas veel voorkomt. Verkrachting veroorzaakt vaak een breuk in families en Sandra werd in het dorp met de nek aangekeken. Ze heeft het geluk een moeder te hebben die haar kant koos, want zelfs dat is niet altijd vanzelfsprekend. Shine had over dit revalidatiecentrum gehoord en besloot met Sandra en Elizabeth te vertrekken. Ze hadden samen al geconstateerd dat er iets grondig mis was met Elizabeth.

Terug naar school

Ik stel het me voor: een kind baren waarom je niet hebt gevraagd, in een dorp waar jij als de schuldige wordt gezien, terwijl de dader vrijuit gaat. En dan hoepelt niet hij op, nee: jij moet weg! En met je trauma zoek je het maar uit. Maar hier is zorg voor Elizabeth en Shine heeft geregeld dat Sandra weer naar school kan. Dan kunnen ze straks samen de kost verdienen. Op dit ogenblik verkoopt Shine groenten die ze zelf verbouwt en ze wiedt onkruid op akkers van anderen. Ze ziet er afgetoed uit.

Ik neem Elizabeth op schoot en ze staart me met een ernstige blik aan. Wat een lieverdje! Ik baal ervan dat in Afrika altijd de vrouwen de pineut zijn. Nicholina vertelt Sandra dat Elizabeth eiwitrijk voedsel moet hebben en dat zit in sojabonen. Maar die zijn hier volgens Shine niet te krijgen. Nicholina regelt ter plekke, al tetterend in haar mobieltje, dat iemand in Accra de bonen zal kopen en hier zal afleveren. "Je moet Elizabeth met andere kinderen laten omgaan, houd haar niet binnen," adviseert ze. "Dan hoort ze andere kinderen praten. Als ze namen van mensen kan zeggen, dan kan ze dus praten. Doe spelletjes met haar en klaag niet te veel over wat ze allemaal niet kan, maar haar prijs haar om wat ze wél kan." Sandra belooft dat ze haar best zal doen.

Wat later laat Sandra me foto's zien van vroeger - een vroeger dat nog maar zo kort geleden lijkt. Toen ze nog naar school ging en pret maakte met vriendinnen. Nu is ze moeder van een kind met een ernstige geestelijke en lichamelijke achterstand.

Strijdbaar en wijs

Later vraag ik Nicholina waarom deze verkrachtingen zo vaak voorkomen. Het gebrek aan privacy en badgelegenheid in te kleine huizen draagt er toe bij dat jonge meisjes zich uitkleden om zich buiten te wassen, waar de ooms hen zien. Zo kan het

Hulpverleenster Nicholina:

"Prijs een gehandicapt kind voor wat het wél kan"

gebeuren dat ze de meisjes verkrachten, zwanger maken en vervolgens roepen ze dat zij het niet waren, maar dat de duivel ze ertoe heeft aangezet. Inmiddels wordt er op de Ghanese scholen aandacht besteed aan seksuele opvoeding, maar het heeft tijd nodig. Shine vertelt strijdbaar dat ze Elizabeth niet de achternaam van de vader hebben gegeven. Ze heet Akly, net als Sandra. Als hij niet wil bijdragen, dan krijgt het kind zijn naam ook niet. Shine is een sterke, wijze moeder. Sandra wordt begeleid bij de opvoeding van Elizabeth en ze gaat haar schooldiploma alsnog halen. Dit trio zal het redden.

Volgende week: Fotografe Monique Velzeboer vertelt over haar betrokkenheid bij het Liliane Fonds
Meer informatie:
www.lilianefonds.nl en:
www.moniquevelzeboerfoundation.nl

Dit doet het Liliane Fonds

Doel van het Liliane Fonds is medische en sociale revalidatie mogelijk te maken voor kinderen en jongeren met een handicap in ontwikkelingslanden. Dit gebeurt, in samenwerking met lokale bemiddelaars, door rechtstreekse, kleinschalige hulp op maat. Die kan bestaan uit medische behandelingen, operaties, hulpmiddelen, (speciaal) onderwijs, vakopleidingen en steun bij de opbouw van een zelfstandig bestaan. Een kind helpen kost gemiddeld € 131,15 per jaar.

Wieke:
"Zo kunt u ook dat ene kind laten merken: jij bent de moeite waard!"

Olympisch schaatskampioene Monique Velzeboer kwam vijftien jaar geleden tijdens een training ten val. Zij bleek een dwarslaesie te hebben, belandde in een rolstoel en werd fotografe. Monique en ik zijn ambassadeur voor het Liliane Fonds en wij reizen elk jaar samen met Erma Rotteveel, onze onmisbare artdirector, naar een ontwikkelingsland om daar kinderen met een handicap te portretteren. Dat vinden ze altijd geweldig. We maken kalenders en wenskaarten en de netto-opbrengst van die producten gaat naar het Liliane Fonds. Zo kunnen er elk jaar weer meer kinderen worden geholpen. Wij zien hoe kinderen die onder de hoede van het Liliane Fonds terecht komen, opfleuren. De zorg voor een kind met een handicap in ontwikkelingslanden is zwaar voor ouders. Waar mogelijk worden zij betrokken bij de revalidatie van hun kind. Sommige ouders geven het zelfs op en dan ben je als kind wel heel alleen. Zoals Monique altijd zegt: ik heb thuis alles, dat gun ik deze kinderen ook en daar zet ik me graag voor in! Dit jaar waren we in Ghana en de komende drie weken wil ik u in de Puzzelmarathon graag meenemen naar de kinderen, hun ouders en hulpverleners die wij hebben ontmoet. Geen kind verdient het om aan de kant te moeten blijven staan. Puzzelt u mee voor het Liliane Fonds?

Dit zijn de prijzen die u deze week kunt winnen

HOOFD PRIJS

Speel vier weken mee en maak kans op de hoofdprijs: **Een Subaru Justy t.w.v. € 10.995,-***

De vijfdeurs Subaru Justy 1.0 Comfort is compact van buiten en ruim van binnen. Hij laat zich gemakkelijk manoeuvreren en heeft tal van extra's die zeldzaam zijn bij dit type auto, zoals airconditioning en een radio/cd-speler. Hij is comfortabel, heeft handige bergvakken en slim bemeten bagageruimte. De Justy is gebouwd met bijzondere aandacht voor het milieu; een gunstig brandstofverbruik van slechts een op twintig en een lage CO2-uitstoot van 118 g/km. Op www.subaru.nl kunt u alle informatie vinden.

*Basis consumentenprijs. De winnaar ontvangt de auto in een kleur naar keuze, inclusief metallic lak, rijklaar maken, wettelijk pakket, afleverpakket en een volle tank benzine. Voor meer informatie: www.subaru.nl

Maak 4 weken lang kans op een Subaru Justy

1^e EN 2^e PRIJS

Weekend voor twee in hotel Lubbelinkhof in Drenthe **t.w.v. € 600,-**

Culinair genieten in Drenthe: in Hampshire Classic Hotel & Restaurant Lubbelinkhof in Odoorn (tussen Emmen en Assen) kunt u een weekend echt ontspannen. Lekker een paar dagen wandelen of fietsen in een bosrijke omgeving. Het arrangement bestaat uit twee overnachtingen in een prachtige, modern ingericht Executive de Luxe kamer, inclusief een uitgebreid ontbijt, een culinair vijf-gangendiner en een High Tea. Geldig op basis van beschikbaarheid tot maart 2009. Voor meer informatie: www.droomhotels.nl of 0591- 53 51 11.

3^e T/M 5^e PRIJS

Wehkamp- waardebon **t.w.v. € 400,-** voor tweezitsbank Detroit

Deze tweezitsbank Detroit past bij veel woonstijlen. De bank is bekleed met structuurstof en staat op vierkante poten van gelooft grenen. Inclusief drie grote en twee kleine rugkussens en twee losse zitkussens. Met de Wehkamp.nl-waardebon kunt u trouwens ook een andere keuze maken uit het totaal vernieuwde woonassortiment. Voor meer informatie: www.wehkamp.nl

Zo doet u mee voor de weekprijzen

Los de puzzel op en noteer de letters uit de **xxkleurxx** vakjes met de letters in de corresponderende vakjes met de letters van de oplossingsbalk. Zo ontstaat een woord. Met deze oplossing dingt u mee naar de weekprijzen.

Zo stuurt u de weekoplossing in

1. Per giro- of bankafschrift
Noteer uw oplossing op een giro- of bankoverschrijvingsformulier en maak ten minste € 2,- over op girorekening 46 66 885 (Let op: dit nummer is elke week anders!) ten name van Sanoma Uitgevers B.V./Libelle Puzzelactie, Bemmelen. Verstuur het formulier vóór 24 oktober 2008.

6^e T/M 13^e PRIJS

24-delig Classico-glasservies van Schott Zwiesel **t.w.v. € 145,-**

Een briljante glans en bijna net zo hard als een diamant, zeggen ze bij fabrikant Schott Zwiesel: de Classico Gourmet glazen zijn breuk-, kras- en vanzelfsprekend ook vaatwasmachinebestendig. De set bestaat uit zes roedwijn glazen, zes bourgogne glazen, zes waterglazen op voet en zes champagne glazen. Voor meer informatie: www.schott-zwiesel.nl

14^e T/M 23^e PRIJS

Sans Soucis beauty-pakket **t.w.v. € 115,20**

Uw huid krijgt de perfecte bescherming met de Sans Soucis huidverzorgingslijn RenovAge Stop SH. Bij regelmatig gebruik merkt u dat de huid soepeler wordt en er nog frisser uit gaat zien. Het pakket bestaat uit: 24-Hour Hydro Serum, 24-Hour Care voor de normale en gemengde huid met SPF 10, 24-Hour Care voor de droge huid en 24-Hour Eye Care. Voor meer informatie www.beautyservice.com of 043-363 30 42

2. Per briefkaart (let op, deze moet gefankeerd worden met een postzegel van € 0,44):

Stuur de briefkaart met oplossing en uw adres vóór 24 oktober 2008 naar Libelle Puzzelactie, Postbus 1003, 6660 BA Elst Gld. (Let op: dit postbusnummer is elke week anders!). Op de briefkaart plakt u ten minste **€ 2,- extra** aan postzegels.

Speel ook mee voor de hoofdprijs!

Om kans te maken op de Subaru Justy verzamelt u elke week, vier weken lang, de letters uit de **xxkleurxx** genummerde vakjes. Die letters vormen na vier weken samen een zin. In de laatste aflevering van deze puzzelmarathon

(Libelle nr. 41) leest u hoe u de oplossing kunt insturen. Dit is de derde ronde.

De uitslag!

De trekking wordt op 12 november 2008 om 14:00 uur verricht door notaris Mr. E. J. M. Mascini uit Velsen-Zuid. De winnaars krijgen zo spoedig mogelijk bericht. Naam en woonplaats van de winnaars worden in Libelle nr. 6 gepubliceerd. De vergunning voor dit kansspel is verleend door het Ministerie van Justitie onder nummer 5552064/ 08/ DSP d.d. 15 juli 2008 t.b.v. Liliane Fonds. Over de uitslag kan niet worden getelefoneerd of gecorrespondeerd.

lichtvaardig afbestellen	wat betreft benul	ver (in samenstellingen)	ramen lappen grote schade	bloem
			6	B
reuzenslang	A	lastdier		
rechtsregels		gloed		
9		donateur	K	
innerlijk		bijbelse figuur		
tot welke tijd	L		Zuid-Afrikaanse partij plant	
				schaatsen
				2
wankel	onverwacht muziek-instrument	3		
			een van de Verenigde Staten	sluw persoon
voorwaarde		Engelse titel		
onderzoeks-instituut	5	bijbelse figuur		12
		brede laan		
		boulevard		
steeds	Amerikaanse statenbond domoor	E	persbureau	I
			plaats in België	
				van dezelfde soort
		1		7
gewoonte	onwettige bewoner na die tijd		D	
			korf	
		4	zwart gesteente	M
kledingmaat				
term uit de fotografie			wild zwijn	gereedschap
				10
		traag		
		oktober		8
bouwval			nagerecht	
Chinees vaartuig	F		lidwoord	
			Europeaan	H
poenig				
				11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

A	B	C	D	E	F	G	H	I
J	K	L	M					